

CONCERT SOLIDARI DE LA JONC A BENEFICI DE PROJECTE HOME CATALUNYA

GEORGES BIZET

(París 1838 – Bougival, França 1875)

SUITE DE CARMEN

13

1. Prélude – Aragonaise
2. Habanera
3. Intermezzo
4. Chanson du toreador
5. Séguidille
6. Les dragons d'Alcala
7. Les Toréadors

MANUEL DE FALLA

(Càdis 1876 – Alta Gracia, Argentina 1946)

EL AMOR BRUJO

(versió de 1925) – 24

1. Introducción y escena
2. En la cueva. La noche.
3. Canción del amor dolido
4. El aparecido

5. Danza del terror
6. El círculo mágico. Romance del pescador
7. A media noche. Los sortilegios
8. Danza ritual del fuego
9. Escena
10. Canción del fuego fatuo
11. Pantomima
12. Danza del juego de amor
13. Final. Las campanas del amanecer

PAUSA 20'

LEONARD BERNSTEIN

(Massachussets, Estats Units 1918 - Nova York 1990)

DANSES SIMFÒNIQUES DE WEST SIDE STORY

25

1. Prologue
2. Somewhere
3. Scherzo
4. Mambo
5. Cha-cha-cha
6. Meetin scene
7. Cool Fugue
8. Rumble
9. Finale

JOVE ORQUESTRA NACIONAL DE CATALUNYA

MAYTE MARTÍN, CANTAORA

MANEL VALDIVIESO, DIRECCIÓ

VIOLINS Víctor Alonso Boldo / Abel Antón Delgado/ Guillem Armengol Tort / Valeria Borges Pimentel / Lucía Catalán Báguena / Alba Compte Rojas / Olivia Cortese Vallvé / Maria Erra Euras / Anna Maria García Cabrera / Alexis Tonatiuh Garita Martinez / Hugo Gracia Martin / Aina Hujic Mor / Enric Moya Crespín / Eduard Moya Crespín / Àngela Moya Serrat / Emma Ortega Richarte / Alba Panadés Palou / Clara Ruiz Batlle / Ignacio Ruiz Martín / Dixon David Scola Vivas / Maya Sevilla / Pablo Turlo Escorihuela / Oriol Vergés Vico **VIOLES** Gerard Aranibar Cabezas / Maria Cabús Soberana / Helena Camps / Manuel del Horno Deza / Anna Espejo Fité / Claudia García Gómez / Ariadna Gómez Aroca / Toni Masegú Puigmal / Marina Prat Mir **VIOLONCELS** Martina Armengol Tort / Carla Artigau Vallespin / Carlota Corbella Rigual / Miquel Fuentes / Alba Morros Llordella / Adrià Puigcerver Carceller / Paola Ríos Roa / Júlia Ramos Moreno **CONTRABAIXOS** Felipe de Frutos Martínez / Nil Moreno Lozano / Paula Piñero Garrido / Jose Miguel Roman Contreras **FLAUTES** Ariadna Cornadó Restoy / Vicente Romero Carrilero / Estela Serrano Andújar **OBOES** Carla Aguilar Solá / Nina Alcanyiz I Macias / Eloi Cid Pérez **CLARINETS** Raúl Alberique López / Pablo Díaz Díaz / Antonio Ruiz Soto **FAGOTS** Sabina Aran Clota / Andreu Boltó Alario / Santi Peñarroja Canós **TROMPES** David Arnau Macià / Paula Criado Patricio / Jesús Díez Gallego / Víctor Talayero Mocholi **TROMPETES** Gabriel García Iglesias / Antoni Ivars Bertomeu / Biel Pelfort Bartuló **TROMBONS** Pablo Carbonell Galiana / Adrián Vera Algarra / Carlos Ferrer Romero, trombó baix **TUBA** Marc Pere Pasqual Villalonga **PERCUSSIÓ** Joan Carot Martínez / Jordi Cid Martí / Juan Luis García Díaz / Joan Lombarte Cambero / Juan López Ferri / Markel Perez Etxarri **ARPA** César Aparicio Crespo **PIANO** Adrià Perea Giménez

COMENTARI

per **David Puertas Esteve**

La major part del repertori musical per a escena –sigui en format d'òpera, de ballet o de musical– mai no ha tractat massa bé les dones. Hi ha qui elimina dels seus prestatges novel·les o contes tradicionals perquè contenen massa elements misògins, o qui censura escenes cinematogràfiques de fa cinquanta anys perquè traspuen un masclisme que, avui dia, no només no s'adiu amb la societat moderna sinó que fa vergonya admetre que ha existit durant segles. Que els valors canviïn és llei de vida i si ho fan cap a la igualtat, el respecte i la democràcia, millor. Però si eliminem dels teatres d'òpera o dels programes de concert obres en què les dones no queden ben parades, són maltractades o se les fa servir de gerro per posar-hi flors, perdrem obres mestres. Potser només hem de recordar que, a l'època en què van ser escrites, els valors

de la societat eren uns altres. Avui tenim ocasió d'escoltar tres obres indispensables del repertori simfònic inspirades en històries d'una altra època que, en el fons, ens parlen de temes d'absoluta actualitat.

L'estrena de *Carmen* (1875) va ser incòmoda. Potser no va ser un escàndol majúscul, però aquella història va sacsejar una societat que no estava preparada per veure com a protagonista una dona alliberada (quan aquest concepte ni tan sols existia), una cigarrera que pren les regnes de la seva vida sense deixar-se sotmetre per cap dels homes que l'envolten. El públic, però, ho va acceptar perquè a l'última escena ella mor assassinada a mans d'un dels seus amants que es considera traït. La societat va pensar: "Ella s'ho ha buscat". Avui, per sort, ho veiem diferent: el feminicidi és injustificable i l'empatia cap a la pobra Carmen hauria de ser indiscutible. En alguna versió moderna, com la de Leo Muscato (2018), fins i tot és ella qui mata l'amant en defensa pròpia. Déu-n'hi-do, com ha canviat el conte! En qualsevol cas, més enllà de la profunditat del tema central de l'òpera, *Carmen* s'ha imposat arreu del món per la seva música. Els extractes instrumentals realitzats després de l'estrena inclouen fragments que s'han fet populars arreu per la seva energia i el seu vigor, com el tema del torero, l'havanera o l'aragonesa.

El amor brujo posa al capdavant de la trama una gitana, Candela, que vol alliberar-se de José, el seu difunt marit, que fins i tot mort se li apareix cada vespre per impedir que ella refaci la seva vida amb Carmelo. És a dir: violència masclista més enllà de la mort. En aquest cas, la cosa acaba bé: Candela invoca els esperits en un ritual fetiller, Carmelo s'hi apunta, trenquen l'encanteri i mengen anissos. La versió original va tenir un èxit notable, protagonitzada per Pastora Imperio el 1915. En els anys següents, Falla va arribar a revisar l'obra una dotzena de vegades fins que la va deixar tal com la coneixem avui. Ell no n'era conscient, però l'energia d'*El amor brujo*, el seu color i la seva intensitat l'acabarien convertint en l'obra simfònica espanyola més interpretada arreu del món. L'autoria del text també té la seva història de gènere: se suposa que l'autor era Gregorio Martínez Sierra, però amb el pas dels anys hem sabut que, en realitat, bona part de la seva producció és obra de la seva dona María de la O Lejárrega.

Sempre s'ha dit que *West Side Story* ve a ser un *Romeu i Julieta* modern. Ho podem donar per bo perquè la història, bàsicament, narra els complicats amors entre un noi i una noia de bandes rivals. El final, però, és ben diferent: Shakespeare feia morir tots dos protagonistes mentre que a l'obra de Bernstein "només" mor el noi. El musical es va estrenar a Broadway el 1957 i aquella primera producció va superar les 700 representacions. Quan, a Bernstein, li preguntaven si allò que havia compost era una òpera o un musical, responia amb evasives: «El que vostè vulgui, però no conec cap producció d'òpera que segueixi en cartell després de tantes setmanes». Quan es va estrenar al West End de Londres, va superar les 1.000 representacions. El conflicte entre les dues bandes que planteja l'argument va permetre que també hi hagués "conflicte" musical: Bernstein va tenir carta lliure per compondre música ben diversa, fragments simfònics de tradició europea, d'altres amb ritmes llatins, números lírics, música per ballar, harmonies modernes, fragments de jazz... El resultat va ser l'obra nord-americana més interpretada arreu del món (amb permís de la *Rhapsody in Blue* de George Gershwin), amb una excel·lent producció de cinema de 1961 (guanyadora de 10 premis Oscar, inclòs el de Millor Pel·lícula) i una altra de 2021 (candidata a 7 premis Oscar dels quals finalment només n'ha guanyat un).

JONC

CATALUNYA

PROJEC

HOME

RIBÓ

